

4:e sönd. efter påsk, I världen men inte av världen. Text: Joh 17:11–17

[Jesus säger:] 11 Jag är inte längre kvar i världen, men de är kvar i världen när jag går till dig. Helige Far, bevara dem i ditt namn som du har gett mig, så att de är ett liksom vi är ett. 12 Så länge jag var hos dem, bevarade jag dem i ditt namn som du gett mig. Jag vakade över dem och ingen av dem gick förlorad, ingen utom fördärvets man för att Skriften skulle uppfyllas.

13 Nu kommer jag till dig. Men jag säger det här medan jag är kvar i världen, för att deras hjärtan ska vara fyllda av min glädje.

14 Jag har gett dem ditt ord och världen har hatat dem, för de tillhör inte världen liksom inte heller jag tillhör världen. 15 Jag ber inte att du ska ta dem ut ur världen, utan att du ska bevara dem från det onda. 16 De tillhör inte världen, liksom inte heller jag tillhör världen. 17 Helga dem i sanningen: ditt ord är sanning.

Inledning

Jesus talar om en tid som ska komma, fast han ännu är mitt ibland sina lärjungar. "Jag är inte längre kvar i världen." Han satt ändå mitt ibland dem! "Så länge jag var hos dem, bevarade jag dem." Sedan fortsätter han: "Men jag säger det här medan jag är kvar i världen." Det är som om han skulle väckas upp ur sin dröm om den kommande tiden när han far till himlen. Han är ännu här! Och han har nu en sak att säga som ska fylla lärjungarnas hjärtan med glädje: *Jesus bevarar oss, ingen ska gå förlorad.*

Det säger han också till oss. Han vill fylla oss med sin glädje, trots att det finns två orosmoment:

1. Världen har hatat dem, för att de har Jesu ord.
2. De är kvar i världen och det onda finns runt omkring dem.

I fråga om båda de här orosmomenten upprepar han dagens tema, två gånger med samma ord för att riktigt understryka hur viktig den här sanningen är:

De tillhör inte världen, liksom inte heller jag tillhör världen.

1. Världen har hatat Jesus för hans ords skull

Då när Jesus satt tillsammans med lärjungarna hade de inte stött på något direkt motstånd. De hade inte ännu varit utsatta för lidande. Men Jesus hade blivit föremål för judarnas hat. De ville döda honom. Ingenstans står det om lärjungarna att judarna hatade dem. Men Jesus hade flera gånger sagt att det kommer att bli så. Och när man hade korsfäst Jesus stängde lärjungarna in sig. Då var de rädda för judarnas hat. Och senare skulle inte bara judarna hata dem, utan också hedningarna. Varför?

Jesus svarar:

Jag har gett dem ditt ord och världen har hatat dem, för de tillhör inte världen liksom inte heller jag tillhör världen.

Det är Jesu ord de hatar. Och därför hatar världen dem som har Jesu ord och håller fast vid dem. I Jesu ord, Bibeln undervisning, ingår två element som väcker världens vrede:

- a) för att hans ord avslöjar vår synd och tar ifrån oss vår egen berömmelse,
- b) för att Jesus hävdar att han ensam är vägen till Fadern, alltså att den kristna tron är unik och tar avstånd från andra religioner.

Det första har vi många exempel på från den senaste tiden. Talar man om synd blir folk arga. I synnerhet om man talar om sådana synder som inte längre ska anses som synd. Det är rentav så att man blir polisanmäld om man citerar olämpliga bibelord. Då sätts massmediadrevet in, då kommer de sociala medierna med ett tryck som aldrig annars.

Lagen framkallar vrede, står det i Rom 4:15. Vi vill inte bli störda i vår synd, vi vill inte att någon ska anmärka på oss, vi tål inte att någon kommer med kritik. Men Gud kommer med kritik mot oss. Han säger, att vi alla har syndat, och att vi alla saknar härligheten från Gud (Rom 3:23), och att vi därför är värda döden. Lagen vill väcka oss till insikt om att vi behöver en Frälsare, för annars är det ute med oss. Men det här vill inte världen höra.

Den andra orsaken är Jesu anspråk på att vara Gud och den enda vägen till Fadern.

När Jesus samtalade med judarna väcktes deras hat när han använde Gudsnamnet *Jag Är* om sig själv. Särskilt kom det fram under femte söndagen i fastan men också nu under söndagarna efter påsk. Samma sak drabbades hans lärjungar av när de efter pingsten började förkunna att judarna hade dödat Livets furste men att Jesus hade uppstått (Apg 3:15).

Samma sak hände när Paulus och hans följeslagare var i Antiokia i Pisidien under den första missionsresan (Apg 13) och predikade om den uppståndne Messias. När judarna såg hur många som lyssnade till Paulus fylldes de av avund och uppviglade hedningarna mot dem så att de var nära att stenas. När Paulus förkunnade Ordet i Efesus (Apg 19) blev de hedniska hantverkarna rädda att de skulle mista sin inkomst med hednabilderna och så ställde till med ett upplopp som utan Guds mäktiga hand kunde ha slutat mycket illa.

När Paulus stod inför Stora rådet bekände han (Apg 23:6): "Det är för hoppet om de dödas uppståndelse som jag står här inför rätta." Det var predikan om den uppståndne som hade väckt hat mot honom. Paulus kunde räddas ur en sammansvärjning tack vare Guds ingripande.

I det här ser vi hur Jesu bön om att lärjungarna ska bevaras från det onda förverkligas. Gud var med dem och räddade dem efter sin plan.

Men hur stämmer det med att Stefanus blev stenad, att Jakob blev halshuggen och att den ene efter den andre miste livet i förföljelser? Jo, allt skedde så som Jesus hade sagt: världen hatade dem. Men ingenting skedde utan Guds samtycke. Han ledde det så att lärjungarnas frimodiga vittnesbörd och deras blod fick bli till välsignelse för världen, fast det på kort sikt såg ut att vara en förlust. Mitt i deras död fanns en glädje att lida och dö för Kristus, så därför strider det inte mot att Jesus bevarar dem och vakar över dem. De som dör för honom får ju erfara den allra största välsignelsen: att flytta hem och vara hos Jesus.

Det finns ett sätt att undkomma världens hat och vrede. Det är att förneka Jesu ord. Det är att göra om hans ord så att det känns behagli-

gare för vårt kött, så att vi kan fortsätta att leva på världens sätt, att leva av världen. Det är att sluta tala om synd och den skuld som vår synd har dragit över oss och i stället uppmuntra allt och godkänna allts. Det kallas också att anpassa sig efter den här världen och dess anda.

Så gör den falske profeten i Uppenbarelsebooken, som också kallas den stora skökan eller vilddjuret från jorden. Den stora skökan är i dag ett verkligt stort hot, eftersom många kristna inte förstår att vara rädda för henne. Allt det undfallande och förnekande tal som finns i dag har gradvis, sakta men säkert, avvänjt oss från behovet att vara nära Jesus och bevara hans ord, för att inte tala om att det har tagit bort den sunda längtan efter att få flytta till honom, som vi hörde om senaste söndag. Orsaken är att Guds ord inte längre predikas rent och klart så att det leda människor rätt.

Men det finns kristna som har ett stort behov att följa Jesu ord och vara i hans sällskap. Det är särskilt de som utsätts för de hårda förföljelserna, så som det var under sovjetvärdet, så som det är för de kristna i Kina, de kristna i Indien, Pakistan, Iran, i Nigeria, ja vi kan räkna upp många länder i världen där det sker stora förföljelser, där bekänner man sig till Jesu ord och viker inte undan.

2. Det onda finns runt om oss – Jesus ber att vi ska bli bevarade för det onda

Vi behöver också Jesu ord, inte bara en tugga då och då, med några dagars mellanrum, utan ofta, varje dag, på många sätt. Vi behöver det mer än någonsin, för tiden är ond. Om vi ska bli bevarade ska det ske genom att vi har Jesus och hans ord nära oss och genom att lyssna till det och göra efter det.

Jag minns en präst som i min ungdom tog ett exempel på den farliga anpassningen till världen. Ett sällskapande par, ungdomar som är bekännande kristna, åker på resa tillsammans. De kryper in i ett tält till natten och ber Herrens bön tillsammans: "Fräls oss ifrån ondo." Är det ett rätt sätt att be om att bli bevarad för de onda frestelserna till synd, när man direkt går in i frestelserna?

Vi ska minnas att vi kristna har samma böjelser till synd som alla andra. Vi känner samma begärelser i vårt onda kött, vi har samma begär efter rikedom och ägodelar, vi är avundsjuka när vår granne har mera av denna världens goda än vi själva, vi har samma lust att fall in i gyckelkören när man belackar Guds ord och det heliga.

Vi har samma böjelser. Men ska vi uppföra oss likadant? Ska vi ha samma vanor som världens barn? Ser vi på samma TV-program, där våra köttsliga lustar frodas? Använder vi samma kryphål i skattelagarna och utnyttjar samma skatteparadis? Klär sig de kristna ungdomarna och varför inte också mogna kvinnor i lika utmanande kläder som världens barn? Ska de kristna flickornas instagrabilder se likadant ut som världens barns? Finns där samma behov att visa upp sig och sin kropp och glänsa som världens barn gör?

Risken är uppenbar att det är så, tyvärr. Risken finns att det inte syns någon skillnad mellan vårt sätt att bete oss och de andra, de som vi kallar världens barn.

Borde det inte vara så att man kan säga om de kristna i dag som det heter i ett dokument som hör till de så kallade Apostoliska fäderna, brevet till Diognetus som jag några gånger tidigare har citerat från. När jag läser det här kan vi fundera över om det stämmer in på oss:

De lyder de stiftade lagarna men överträffar dem genom sitt eget liv. De älskar alla men förföljs av alla. De är okända men blir fördömda. De dödas men görs levande. De är fattiga men gör många rika. De saknar allt men äger ändå allt i överflöd. De vanäras, men i sin vanära förhärligas de. De förtalas men får ändå rätt. De smädas men välsignas. De skymfas men återgäldar med ära. De gör gott men straffas som missdådare. När de straffas gläds de som om de väcktes till liv.

Det här påminner också mycket om det som Paulus bekänner i 2 Kor 6, där han berättar om sin situation:

i lidande, nöd och ångest, i misshandel, fångenskap och upplopp, i arbete, nattvak och svält, i renhet och insikt, i tålmod och godhet, ...

Paulus slutar med orden:

Vi kallas villolärare men är sanningssägare, vi är okända men ändå erkända, vi är döende men lever, vi är tuktrade men inte dödade, vi är bedrövade men alltid glada, vi är fattiga men gör många rika, vi har inget men äger allt.

Sug en stund på de här orden: *Vi har inget men äger allt.* Är det inte snarare så att vi tycker att vi inte har något fast vi i själva verket är rika?

Det finns tider i vårt liv när vi behöver rannsaka oss själva. Vi behöver spegla oss i Jesu ord, som visar oss varför vi behöver honom. Vi behöver se att han måste ge sitt liv för oss, för att vi är syndare och utan hans insatser skulle vara evigt förlorade.

Och vi ska också komma ihåg riskerna med att jämföra oss med andra. Det kan bli så att vi verkligen tycker att vi är bättre. Det kan bli så att vi blir högmodiga och berömmar oss av köttet, som Paulus uttrycker det.

Det som vi då mer än någonsin behöver är att se på Jesus. Se på honom, som *fick utstå sådan fiendskap från syndare* (Hebr 12:3)! När du är bedrövad och bekymrad, som så många är i denna tid, se då på Jesus! Se på honom som blev dömd som en förbrytare, som en som påstods lära falskt, som ansågs vara en hädare, men som inte hade gjort något ont, som inte hade någon synd. Det var för dig och mig han stod ut med allt hat. Det var för dig och mig han dog.

På samma sätt ska vi inte vara förvånade om världen anser det samma om oss. Vi ska inte vara förvånade fast vi blir mobbade för att vi inte är och gör som alla andra. Vi borde i stället vara förvånade om världen inte mobbar oss, utan berömmar och lyfter fram oss och det vi gör.

Men just när världen uttrycker hat och motvilja, då kommer Jesus med sin bön, att vi ska bli bevarade för det onda. Han har all makt och han använder denna makt för att leda oss igenom och bevara oss från det onda. Han vakar över oss och låter ingen enda av oss gå förlorade, när vi är i hans beskydd.

Därför ber vi: Herre, helga oss i sanningen.
Ditt ord är sanning. Amen.

Lovad vare du Gud, och välsignad i evighet,
som med ditt ord tröstar, lär, förmanar och
varnar oss. Låt din Helige Ande stadfästa Or-
det i våra hjärtan, så att vi inte blir glömska
hörare, utan dagligen växer till i tro, hopp,
kärlek och tålamod intill änden, och blir sali-
ga genom Jesus Kristus, vår Herre. Amen.